ΕΤΟΣ ΙΑ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1897 Ἀριθ. 495

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
Καλλιρροη Παρρεν

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δοῦζε (μετ' εἰκόνος).— Καθημεριναὶ ἐντυπώσεις. Αἱ ἐξ Ἀμερικῆς ὁμάδες τῆς Ἑνώσεως. Τὰ μικρὰ τῶν ἀγρῶν (ὑπὸ κ. Μαριάνθης Ἡλιοπούλου.— Ἡ Ἀπάντησις Διήγημα (ὑπὸ κ. Στυλιανῆς Α. Ρωμάνου.— Ἡ νοσηλεία.— Γυναικεῖος Κόσμος.— Συνταγαί. Ἐπιφυλλίς.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΔΟΥΖΕ

Ἡ Ριστόρη εὗρε τὴν διάδοχόν της ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἐλεονώρας Δοῦζε, τῆς μεγάλης ταύτης καλλιτέχνιδος, τῆς ἐπαγγοῦ ταύτης κυρίας, ἥτις συνδυάζει τὰς μεγίστας τῶν καλλιτεχνικῶν ἀρετῶν πρὸς φυσικὰ πλεονεκτήματα ὑπερόχου τελειότητος. Φυσικὴ εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν τραγικωτέρων παθῶν, μὲ φυσιογνωμίαν ἐκτάκτως περίεργον, ἀντλοῦσα τὴν ἀσυνήθη ἰδιορρυθμίαν της ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως μεθ' ἧς ἐπιδιώκει τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ μᾶλλον χιμαιρικοῦ ἰδεώδους, εἰς τὸ ὁποῖον κατορθόνει νὰ δίδῃ ζωὴν ἐκ τῆς ζωῆς της καὶ ψυχὴν ἐκ τῆς ψυχῆς της, ἀποβαίνει προσωπικότης καλλιτεχνικὴ ἐκ τῶν σπανιωτέρων τύπων.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΔΟΥΖΕ

Εἶναι ἴσως ἡ μόνη τοῦ αἰῶνος καλλιτέχνις, ἥτις ζῇ ζωὴν αὐστηράν, χωρὶς σκανδαλώδη ἐπεισόδια, χωρὶς ραδιουργίας, χωρὶς τεχνάσματα, ἀπρόσιτος καὶ ἀπροσπέλαστος ὡς ἀγρία τις ἄλλης ἐποχῆς θεότης, ἐπὶ τοῦ θρόνου, ὃν ἡ Τέχνη τῇ ὕψωσεν καὶ ὁ ὁποῖος σήμερα ἀποβαίνει μεγαλοπρεπέστερος καὶ περικαλλέστερος.

Ἡ Ἐλεονώρα Δοῦζε ἐγεννήθη τῇ 3ῃ Ἀβρίου τοῦ 1859 εἰς Vigevano. Καὶ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ της ἦσαν καλλιτέχναι, διακριθέντες ἰδίᾳ εἰς τὸ κωμικὸν θέατρον τῆς Βενετίας, ἔνθα ἔπαιζαν τὰ ἔργα τοῦ Γολδόνη μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Οὕτω ἡ Ἐλεονώρα ἀνήκει ἐκ καταγωγῆς εἰς τὴν σκηνήν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτύχῃ εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς συμμετοχῆς της εἰς τὸ θέατρον. Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔζησεν εἰς θέατρα δευτερευούσης κατηγορίας, ὄχι εὐτυχής, ὄχι ἐκτιμωμένη ἀναλόγως τοῦ καταπληκτικοῦ ταλάντου της, ἴσως διότι ἦτο ὑπερήφανος, ἀτίθασσος καὶ ἀδιάφορος διὰ τὸ κοινόν της.

Μόλις δὲ πρὸ πενταετίας, παίζουσα εἰς Νεάπολιν εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν πόλιν τῆς μουσικῆς, κατέκτησεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεώς της εἰς τὴν σκηνὴν τὴν λατρείαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Νεαπολιτανοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις ἀμέσως τὴν ἀνεκήρυξε μεγάλην τραγῳδόν, ὡρισμένως καταλαμβάνουσαν τὴν θέσιν, ἣν ὁ θάνατος τῆς Ριστόρη ἀφῆκε κενὴν ἐπὶ τόσα ἤδη ἔτη. Ἔκτοτε ἀπὸ θριάμβου εἰς θρίαμβον μεταβαίνουσα, ἐξησφάλισε δι' ἑαυτὴν διεθνῆ εὐρωπαϊκὴν φήμην, δρέψασα στεφάνους εἰς τὰ μεγαλήτερα τῆς Εὐρώπης θέατρα, ὡς εἰς Βιέννην, εἰς Μαδρίτην, εἰς Βρυξέλλας, εἰς Κοπεγχάγην, εἰς Πετρούπολιν καὶ εἰς Λονδῖνον.

Σήμερον ἐν Παρισίοις ἡ φήμη της ὡς καλλιτέχνιδος, ὡς τῆς πρώτης ἴσως ἐν Εὐρώπῃ δραματ. καλλιτέχνιδος ἐξησφαλίσθη καὶ τὸ γαλλικὸν δραματολόγιον, τὸ ὁποῖον τόσον τελείως ἐξεφύλλισε κατὰ τὴν αὐτόθι διάρκειαν τῶν παραστάσεών της, ἐξετρέλλανε τὸ Παρισινὸν κοινόν, τὸ ὁποῖον κυριολεκτικῶς τὴν ἐθεοποίησεν.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΣ

Καλή μου φίλη !

Τί νὰ σοῦ εἴπω ἄλλο ἢ ὅτι ἡ ζέστη κατήντησεν ἀνυπόφορός, ὥστε νὰ ἀφαιρῇ πᾶσαν δύναμιν καὶ πᾶσαν διάθεσιν νὰ γράψῃ τις ἔστω καὶ ὀλίγας λέξεις. Καὶ ὄχι μόνον νὰ γράφω, ἀλλ' οὔτε νὰ ζῶ ἔχω διάθεσιν τοὺς θερινούς αὐτοὺς μῆνας. Ὑπάρχουν, λέγουν, ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ζοῦν μόνον τὸ θέρος. Ἐγὼ νομίζω ὅτι τὸ θέρος ἔπρεπε νὰ ζοῦν μόνον ὅλα τὰ ἔντομα, τὰ ἀνιαρὰ, τὰ ρυπαρά, τὰ ἀηδῆ, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ μαρτύριον τοῦ δέρματος τῶν δυστυχισμένων ἀνθρώπων. Σκνίπες, κουνούπια, ψύλλοι εὑρίσκονται εἰς τὴν διὰ πασῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς πολλαπλασιάσεώς των καὶ αἱ παννυχίδες των μὲ τὰ ἀτελείωτα ὄργια τῆς μουσικῆς καὶ τῶν χορῶν καὶ ἀσμάτων εἶναι τὸ μεγαλήτερον βασανιστήριον, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ φύσις μᾶς ἐφιλοδόρησε τοὺς μῆνας αὐτοὺς τῶν κυνικῶν καυμάτων.

Αἱ νύκτες ἰδίᾳ ἀποβαίνουν καθ' αὐτό μαρτυρικαί Νὰ βλέπῃς ἔξω ὡραῖον σεληνοφώτιστον οὐρανόν. Νὰ αἰσθάνεσαι κάπως δροσεράν, ζωογόνον τὴν ἑσπερινὴν αὔραν, νὰ μένῃς ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀργὰ εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ ὅταν ἐπὶ τέλους, καταπονημένη ἀπὸ τὴν ἐκνευριστικὴν ζέστην τῆς ἡμέρας, ἀποφασίζῃς νὰ ἡσυχάσῃς, νὰ νομίζῃς ὅτι ρίπτεσαι εἰς θερμὸν λουτρόν, νὰ καίεσαι, νὰ φλέγεσαι, νὰ περιτρυγυρίζῃς σὰν κολασμένη καὶ μὲ συνοδείαν ἀπὸ τὸ πλέον ἐνοχλητικὸν μουρμούρισμα, τῶν σκνιπῶν ἀπὸ τὸ πλέον μονότονον, τὸ ἔνρινον, τὸ ἀηδὲς ψιθύρισμα, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει τὴν νεκρώσιμον ᾠδὴν κακοφώνου ψάλτου καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐπῳδὸν κνισμὸν ἀτελείωτον καὶ πάλην ἄνισον καὶ ἀγῶνα ἀληθῶς ἀνιαρόν, ἓν εἶδος γελοίας σκιαμαχίας, ἡ ὁποία φέρει εἰς ταραχὴν νευρικήν, εἰς ἀπόγνωσιν καὶ τὸν πλέον ὑπομονητικώτερον τῶν ἀνθρώπων.

Οὕτω νὰ διέρχεσαι τὰς νύκτας ἐν μαρτυρικῇ ἀγρυπνίᾳ, τὰς ἡμέρας εἰς ἀσφυκτικὸν καύσωνα καὶ νὰ βαρύνεσαι νὰ ζῇς, νὰ ποθῇς πολὺ συχνὰ ἓν εἶδος ἀνακισθησίας, ἓν εἶδος θανάτου τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, ὁ ὁποῖος νὰ σὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ ἀνιαρὸν αὐτὸ μαρτύριον.

Καὶ ἀηδιάζεις μὲ τὴν ἀθλιότητα αὐτὴν τὸ σπίτι σου καὶ ἡ μέχρι τῆς χθὲς ἀκόμη ἀγαπητὴ φωλεά, ἡ συγκεντρώνουσα ὅλους ὑπὸ τὸ θάλπος τῆς εὐεργετικῆς στέγης της, τὴν ὁποίαν προσπαθεῖς νὰ στολίζῃς ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερον, νὰ καθιστᾷς ὅσον τὸ δυνατὸν προσφιλεστέραν, ἡ φωλεὰ αὐτὴ ἐρημοῦται καὶ ἕκαστος φεύγει μακρὰν καὶ σκορπίζονται εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος μικροὶ καὶ μεγάλοι, μέχρις οὗ αἱ γλυκεῖαι φθινοπωρινὰι ἡμέραι ἐπανέλθουν καὶ ἐπαναφέρουν εἰς τὸν οἶκον τὴν ἀπολεσθεῖσαν εὐμάρειαν καὶ γαλήνην καὶ χαράν.

Μὴ σὲ ἐκπλήττῃ λοιπὸν τὸ παρημελημένον ὕφος μου καὶ ἡ χαλαρὰ ἐργασία μου καὶ ἡ στενοχωρία καὶ ἀθυμία, ἣν διαγινώσκεις ἀνὰ μέσον τῶν γραμμῶν τῶν ἐπιστολῶν μου. Ἔχομεν τόσας ἀφορμὰς νὰ εἴμεθα δυστυχεῖς, καὶ εἰς αὐτὰς νὰ προστίθενται καὶ αἱ ἀνιαρότητες τοῦ θέρους, σὲ βεβαιῶ, ὅτι εἶναι πολύ.

Καὶ οἱ ἀφόρητοι αὐτοὶ καύσωνες συνοδεύονται πάντοτε καὶ ἀπὸ ἐπιδημικὰ νοσήματα καὶ κακοδιαθεσίας, τὰς ὁποίας φοβοῦμαι, ὅτι θὰ ἐπιτείνῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ συγκέντρωσις ἐδῶ τόσων Θεσσαλῶν καὶ Κρητῶν προσφύγων, οἱ ὁποῖοι ὑφίστανται τὰ πάνδεινα, συνωστισμένοι εἰς τρώγλας καὶ στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων,

Βεβαίως ἡ φιλανθρωπία ἔπραξεν ἤδη καὶ πράττει ὅ,τι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, καὶ ἡ «Ἕνωσις τῶν Ἑλληνίδων» εἰργάσθη καὶ ἐργάζεται ἀκαμάτως, ὅπως ἀνακουφίσῃ τὴν τόσην ἀθλιότητα. Ἀλλὰ νομίζεις σὺ ὅτι ὅσα ποσὰ καὶ ἂν διαθέσῃ τις εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιήσῃ πᾶσαν ἀνάγκην, νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς ὅλας τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν δυστυχῶν αὐτῶν !

Καὶ προκειμένου περὶ ποσῶν καὶ περὶ δράσεως τῆς «Ἑνώσεως καὶ τῶν ὁμάδων της ἰδιαιτάτη βεβαίως ὀφείλει νὰ γίνῃ μνεία περὶ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς γενναιοτάτων εἰσφορῶν, αἱ ὁποῖαι, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὑπερέβησαν μέχρι τοῦδε πᾶσαν προσδοκίαν.

Τὸ ἰδιαιτέρως δ' ἄξιον ἀναγραφῆς καὶ πατατηρήσεως εἶναι ὅτι ἐκτὸς τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὁμάδος τῆς «Ἑνώσεως» τῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων Ἑλληνίδων τῆς ἐκεῖ παροικίας μας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς κ. Φακίρη, πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ὁμάδες ἀποτελοῦνται παρ' Ἀμερικανίδων, αἱ ὁποῖαι εἰργάσθησαν μετὰ φιλελληνισμοῦ ἀνταξίου τῆς ἀληθῶς ὑπερόχου ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεώς των.

Τῆς ἐν Βοστώνῃ ὁμάδος, ἧς πρόεδρος εἶναι ἡ καλή μου φίλη, ἡ σύζυγος τοῦ φιλελληνικωτάτου βουλευτοῦ καὶ δημοσιογράφου κ. Barows, τῆς ὁμάδος αὐτῆς αἱ ἐνέργειαι κινοῦν ἀληθῶς τὴν κατάπληξιν. Τὰ παρ' αὐτῆς ἀποσταλέντα μέχρι σήμερον ποσὰ ἀνέρχονται εἰς σαράντα περίπου χιλ. φρ. χρ. ἐξακολουθοῦν δ' ἀκαμάτως ἐργαζόμεναι καὶ συλλέγουσαι χρήματα διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πεσόντων.

Ἀλλὰ μήπως ἡ ἐξ Ἑλληνίδων ὁμὰς τῆς Νέας Ὑόρκης, ἧς ταμίας εἶναι ἡ ἀκάματος Ἀμερικανὶς κ. Θ. Ράλλη, ὑστέρησε κατὰ τὰς δραστηριωτάτας αὐτῆς ἐνεργείας, καὶ δὲν ἀπέστειλεν ἐπίσης μέχρι σήμερον ὑπὲρ τὰς εἴκοσι πέντε χιλ. φρ. εἰς χρήματα καὶ πολλὰ πράγματα εἰς εἴδη καὶ διὰ τοὺς πρόσφυγας, καὶ διὰ τὰ νοσοκομεῖα καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά, ὧν τὴν προστασίαν ἀνέλαβεν ἡ «Ἕνωσις.»

Ἀλλὰ μήπως αἱ ὑπὸ τὴν κ. Clara Barton ὁμάδες εἰς Οὐασιγκτῶνα καὶ Φιλαδέλφειαν καὶ Σικάγον καὶ εἰς τόσας ἄλλας πόλεις τῆς Ἀμερικῆς, αἵτινες κατηρτίσθησαν τῇ συνεργασίᾳ τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ πατριωτικωτάτου συμπολίτου μας καὶ συναδέλφου κ. Σόλωνος Βλαστοῦ, μήπως αἱ ὁμάδες αὗται δὲν ἐπετέλεσαν ἀληθῆ θαύματα, συλλέξασαι καὶ ἀποστείλασαι μέχρι σήμερον ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλ. φράγκων καὶ ἐξακολουθοῦσαι ἔτι νὰ ἐργάζωνται μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθουσιώδους ζήλου, πρωτοστατούσης ἐν τῇ εὐγενεῖ ταύτῃ δράσει τῆς κομήσσης de Brazza ἥτις καὶ εἰς δημοσίας διαλέξεις καὶ εἰς συλλαλητήρια ἐπίτηδες διοργανωθέντα τόσον θαυμασίως εἰργάσθη ὑπὲρ τοῦ ἔργου μας.

Ἐὰν συγκρίνῃ τις τί ἔγεινεν εἰς Ἀμερικὴν ἐκ μέρους τῶν ἐκεῖ γυναικῶν, ἐν σχέσει πρὸς ὅ,τι ἔγεινεν ἐν Εὐρώπῃ, πείθεται, φίλη μου, ὅτι καὶ ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ πρὸς τὴν ἀληθῆ κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ ἀγάπη εἶναι πολὺ περισσότερον ἀνεπτυγμένη ἐκεῖ ὅπου ἡ γυναικεία ἀνάπτυξις τόσον ἁλματικῶς βαδίζει, ἐκεῖ ὅπου ἡ γυνὴ ἐννοεῖ τὴν μεγάλην δύναμίν της καὶ γινώσκει νὰ κάμνῃ ἀγαθὴν αὐτῆς χρῆσιν.

Ὅταν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ὑπὲρ τῶν προσφύγων δράσεως τῆς «Ἑνώσεώς» μας, ἥτις μὲ τὰ μικρὰ χρηματικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα τότε διέθετε, ἐπελαμβάνετο τῆς πραγματοποιήσεως τόσον εὐεργετικοῦ καὶ εὐρυτάτου προγράμματος, ὅταν τότε ἤκουα παρὰ τῶν ἀπαισιοδόξων τὸ αἰώνιον ἐκεῖνο : «*Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὄνειρα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις εἶναι χιμαιρική*» ἀπήντων πάντοτε στερεοτύπως : *Ἔχομεν τὴν Ἀμερικήν, ἔχομεν τὰς ἐκεῖ γυναῖκας*» καὶ ἀκούραστος ἔγραφον ἐπιστολὰς καὶ ἀπέστελλον ἐγκυκλίους.

Αἱ ἐκεῖθεν ἐλπίδες μου δὲν διεψεύσθησαν. Ἐγνώριζα καλῶς τὸν κόσμον πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπηυθυνόμην, διότι ἔζησα ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ τόσον, ὥστε νὰ ἐννοῶ πόσον μεγάλη εἶναι ἡ δύναμίς του, ὅταν ἀναλάβῃ νὰ πράξῃ τὸ καλόν. Ἐγνωριζα ὅτι εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἀγῶνα, αἱ Ἀμερικανίδες εἰς διάστημα δύο μηνῶν συνέλεξαν τεσαράκοντα ἑκατομμύρια δολλάρια καὶ διὰ τοῦ ὑπερόγκου αὐτοῦ ποσοῦ ἐπούλωσαν ὅλας τὰς πληγάς, τὰς ὁποίας ὁ ἐμφύλιος ἐκεῖνος πόλεμος ἤνοιξεν εἰς τὰ στήθη τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ. Ἐγνώριζα, ὡς παρευρεθεῖσα εἰς τὸ θαυμάσιον γυναικεῖον Συνέδριον τοῦ 1893, πῶς ἐργάζονται καὶ πῶς ἐννοοῦν τὴν ζωὴν αἱ Ἀμερικανίδες καὶ ἤλπιζον ἐπὶ τὴν ἀποτελεσματικὴν συνδρομήν των.

Σήμερον δὲ ὅτε μὲ τὴν πολύτιμον δρᾶσίν των τόσου καλοῦ πρόξενοι ἐγένοντο εἰς τὴν «Ἕνωσίν» μας, σήμερον νομίζω, ὅτι ὀφείλομεν ὄχι μόνον ἐν ὀνόματι τῆς «Ἑνώσεως», ἀλλ' ἐν ὀνόματι ὅλων τῶν Ἑλληνίδων νὰ ἐκφρασθῇ καὶ δημοσίᾳ ἄπειρος θαυμασμὸς καὶ μεγάλη εὐγνωμοσύνη πρὸς τὰς γυναῖκας τῆς μεγάλης ταύτης χώρας, ἡμετέρας καὶ ξένας, αἱ ὁποῖαι πέραν τῶν στενῶν ὁρίων τῶν ἐθνικοτήτων καὶ τῶν ἐγωϊστικῶν μικροφιλοτιμιῶν τάσσουν τὸ μέγα ἰδεῶδες τῆς προόδου, τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποίου κοιτὶς μεγάλη καὶ ἀρχαία ὑπῆρξεν ἡ Ἑλλάς, ἡ κοινὴ αὕτη πατρὶς ὅλων τῶν πολιτισμένων τοῦ κόσμου ἀνθρώπων.

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ

Ἀγαπῶ τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα τρέχουν καὶ παίζουν ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας, τὰ μικρὰ χρυσοπλόκαμα κοριτσάκια, μὲ τὰ ὡραῖα τριχαπτῶτά φορέματα καὶ τὰ μεγάλα μὲ πτερὰ καὶ κεντήματα καπελίνα. Τὰ παρακολουθεῖ εὐχαρίστως τὸ βλέμμα μου, μὲ τὰς φιλαρέσκους στάσεις των, ὅταν τρέχοντα καὶ παίζοντα παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν μεγάλων, φαίνονται ἀντιγράφοντα τὴν ζωὴν ἐκείνων, μὲ ὅλα, ἐννοεῖται, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακίας των. Οὕτω ὅλα αὐτὰ τὰ γυναικάκια καὶ οἱ ἀνθρωπίσκοι οἱ ἀνταλλάσσοντες γραμματόσημα καὶ ὁμιλοῦντες γιὰ τουαλέτες, μοὶ φαίνονται ἐπαγωγὰ πολὺ ἐνταὐτῷ καὶ μικρὰ τερατάκια. Τὰ ἀγαπῶ, ὡς ἀγαπᾷ τις τὰ σταφύλια τὸν Φεβρουάριον, καὶ τὰσύκα τὸν Δεκέμβριον. Ἀφύσικα, ἀνώμαλα πράγματα τὰ μικρὰ τῶν δενδροστοιχιῶν.

Εἰς τὸ βασίλειον τῶν μικρῶν, ὁ φίλος μου, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον προτιμῶ, εἶναι τὸ μικρὸν τοῦ ἀγροῦ, τὸ τρέχον ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ εἰς τοὺς δρόμους, ἡμίγυμνον, ἀνυπόδητον, σκονισμένον, λασπωμένον, ἀναζητοῦν φωλεὰς πουλιῶν καὶ συνοδευόμενον ἀπὸ ὅλα τὰ μικρὰ ζῶα τῆς συνοικίας. Λατρεύω τὰ μεγάλα μαῦρα 'μάτια του, τὰ ὁποῖα θλέπουν μὲ τόσην ἔκπληξιν, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μαλλάκια, τὰ ὁποῖα ἡμισκεπάζουν συνήθως τὸ πρόσωπον. Ἀγαπῶ τὰς σάρκας του τὰς σκληρὰς καὶ ἡλιοκαεῖς, τὸ προσωπάκι του τὸ λερωμένο καὶ τὸ γραφικόν του πανταλονάκι, τὸ εὐρύχωρο, τὸ ἀσχημοκομμένο, εἰς τὸ ὁποῖον ἠμποροῦσε νὰ χωρέσῃ ὁλόκληρον μέσα καὶ ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ ὁποίου ξεπετᾶται ἓν κομματάκι ὑποκάμισον, σωστὴ σημαία τοῦ μικροῦ ἀνυποτάκτου. Καὶ τί ἀναμνήσεις δὲν φέρει τὸ πανταλονάκι ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ἐμβαλώματα ἀποτελοῦν μωσαϊκόν, τόσον μᾶλλον πολυτιμότερον, ὅσον δὲν λείπει ἐξ αὐτοῦ οὔτε κομμάτι ἀπὸ τὴν φούσταν τῆς μητρός, οὔτε τὸ ἀτελείωτον κυανοῦν ὑπόλοιπον πατρικοῦ ἐνδύματος, οὔτε ἀκόμη μία λωρὶς ἀπὸ τὴν ἐμπροσθέλλαν τῆς μάμμης, ὅλα αὐτὰ συνερραμμένα μὲ κλωστάς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν ἰδιότητα καὶ νὰ φαίνωνται ἀπὸ μακρὰν καὶ νὰ μὴ λρώνουν ποτέ.

Ἀλλ' ὑπὸ τὸ πολυεμβαλωμένον αὐτὸ πανταλονάκι αἰσθάνομαι σῶμα στερεόν, βλέπω σάρκας ὑγιεῖς, καὶ διὰ τοῦτο τὸ περιεχόμενον μὲ κάμνει νὰ ἀδιαφορῶ διὰ τὸ περιέχον. Τὸ μικρὸν τοῦ ἀγροῦ δὲν εἶναι φιλάρεσκον, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην νὰ τρέξῃ, νὰ πέσῃ, νὰ κυλισθῇ εἰς τὰ χώματα, νὰ ὀσφρανθῇ ἐκεῖ πρόσωπον μὲ πρόσωπον τὴν γῆν, νὰ ζήσῃ ἀπὸ τὴν ζωήν της, νὰ ἀντλήσῃ δύναμιν ἀπὸ τὴν δύναμίν της, καὶ ἰδοὺ διατί εἶναι πολὺ πλέον εὐτυχισμένον μὲ τὸ κουρελιασμένον πανταλονάκι του ἀπὸ τὸ μικρὸν τῶν δενδροστοιχιῶν μὲ τὰς μεταξίνας περικνημίδας.

Τὰ ἀγαπῶ ἐπίσης διότι εἶναι ἄγρια καὶ τρέπονται εἰς φυγήν, εὐθὺς ὡς οἱ μεγάλοι τὰ πλησιάσουν, τόσον ἀνομοίους τοὺς θεωροῦν μὲ αὐτά. Μυρία πράγματα ἐπενόησα, ὁσάκις εὑρέθην ἐν τῷ μέσῳ ἀγριοπαίδων τοῦ ἀγροῦ, μέχρις οὗ κατώρθωσα νὰ τὰ ἑλκύσω μὲ τὸ μέρος μου καὶ νὰ τύχω τῆς χαρᾶς νὰ παίξω μαζῆ των. Ἀλλὰ τότε ποία ἱκανοποίησις, ποία μεγάλη καὶ ἀληθινὴ ἀπόλαυσις. Καὶ ἀπῃτεῖτο ἔκτακτος πολιτική, ἀληθινὴ διπλωματία, ἵνα ἐπιτύχω τὸ τοιοῦτον. Εἰς τὴν ἀρχὴν ὁσάκις τὰ ἐπλησίαζα, τὰ παιγνίδια ἔπαυον, τὰ γέλοια καὶ αἱ φωναὶ ἐσίγων, ὁ μικρόκοσμος ἐκεῖνος ὅλος ἔμενεν ἀκίνητος. Τὰ τολμηρότερα ἔξυον τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν ἀμηχανίας. ἐνῷ τὰ ἄλλα μὲ ἠτένιζον μὲ βλέμματα ἀνήσυχα· ἡ ψυχολογικὴ στιγμὴ ἦτο ἐκείνη. Μία λέξις ξηρά, μία ἀπότομος κίνησις ἠδύνατο νὰ καταστρέψῃ τὸ πᾶν, ἐνῷ ἓν μειδίαμα, μία θωπεία διηυκόλυνε τὴν νίκην, εἰς ἣν συνετέλει πολλάκις τὸ ἀκόλουθον στρατήγημά μου: Ἐλάμβανα τὸ ὡρολόγιόν μου καὶ τὸ ἠτένιζον μετὰ προσοχῆς. Ὅλος ὁ μικρόκοσμος ἐκεῖνος ἐν προφανεῖ συγκινήσει μὲ περιεκύκλωνεν, ἔτεινε τὸν λαιμὸν πρὸς τὰ ἄνω καὶ παρηκολούθει μὲ ἔκπληκτα καὶ ἄπληστα βλέμματα τὰς κινήσεις τοῦ λεπτοδείκτου καὶ ὡροδείκτου μου. Ὅτε δὲ ἔφερα τὸ ὡρολόγι μου πλησίον τοῦ ὠτός μου καὶ ἐφαινόμην ὡς νὰ ἤκουον ἐμπιστευτικήν τινα ἐξομολόγησίν του, τότε ἡ ὑπομονή των δὲν εἶχεν ὅρια καὶ τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο ἔτεινον τὸ οὖς, ἵνα καὶ αὐτὰ ἀκούσουν τὴν μυστηριώδη γλῶσσαν.

Ποσάκις δὲν ἐπανελήφθη ἡ κωμωδία αὐτὴ ὑπὸ τὴν σκιὰν μιᾶς κυπαρίσσου, παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ δροσεροῦ ρυακίου, τὸ ὁποῖον ἔψαλλεν, ἐνῷ ὁ ἥλιος ἔφλεγε τὸ πᾶν καὶ τὰ ἄνθη ἔκλιναν ὠχρὰ καὶ ἐξηντλημένα ἐπὶ τῶν μίσχων των. Μετὰ τὸ ὡρολόγιον ἡ φιλία ἀνεπτύσσετο μεταξύ μας μεγάλη, ἔνθερμος καὶ αἱ ἐρωταποκρίσεις διημείβοντο μετὰ καταπληκτικῆς εὐκολίας καὶ μετὰ γελώτων καὶ χαρᾶς. Ὅλος μου ὁ ἱματισμὸς

ἐτίθετο τότε εἰς τὴν ἐξελεγκτικὴν ἔρευναν των καὶ τὰ διαμειβόμενα *διατί* δὲν εἶχον τέλος.

Ἔμενα ἀκίνητος ὑπὸ φόβου, μήπως ταράξω τὴν ἄδολον χαράν των, ὅμοιος πρὸς παιδίον, τὸ ὁποῖον κατασκευάζει πύργους ἀπὸ παιγνιόχαρτα καὶ ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὸ τρίτον πάτωμα, τρέμει μὴ ἴδῃ καταπῖπτον τὸ οἰκοδόμημά του. Τὰ εὐτυχισμένα κεφαλάκια των, ἄλλα ξανθά, ἄλλα καστανὰ διεγράφοντο τότε ὑπὸ τὸν κυανοῦν οὐρανόν, ὡς τόσαι κεφαλαὶ ἀγγέλων, ἐνῷ αἱ ἀδέξιοι κινήσεις των ἀπετέλουν ἀληθῆ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπόλαυσιν.

Ὅλα τὰ μικρὰ εἶναι στογγυλά, εὔσαρκα, δειλά, ἀδύνατα, μαλακὰ 'σὰν κομμάτι βαμβάκι. Καὶ τὰ παρωμοίαζα μὲ τὰ μικρὰ παπάκια, τὰ ὁποῖα ἔπαιζον ὀλίγον ἀπωτέρω, ἐπίσης ἀδύνατα καὶ μαλακὰ καὶ τρυφερὰ καὶ τρεκλίζοντα ὡς ἐκεῖνα. Ὅλα αὐτὰ τὰ μικρὰ ὁμοιάζουν ἀναντιρρήτως. Εἶνε τὰ μωρὰ τῆς φύσεως, ἔχουν κοινοὺς τοὺς νόμους καὶ κοινὴν τὴν φυσιογνωμίαν, ἔχουν ἀγνοῶ τι τὸ κωμικὸν καὶ ἐπίχαρι, τὸ ἀδέξιον καὶ τρυφερόν, τὸ ὁποῖον τὰ καθιστᾷ ἔτι ἀγαπητότερα. Φίλοι, ἀδελφοί, συντροφευμένοι εἰς τὰ παίγνια καὶ τὰ δάκρυά των, ζοῦν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ροδόλευκον σημαίαν, πρὸ τῆς ὁποίας ἡμεῖς οἱ μεγάλοι, ἂς ἀποκαλυπτώμεθα πάντοτε. Εἶναι εὐλογημένη, συμβολοποιοῦσα τὴν ὡραιοτέραν καὶ ἁγνοτέραν τῆς ζωῆς ἡλικίαν, τὴν ἀθῶαν καὶ εὐτυχῆ *παιδικήν*.

(Κατὰ τὸν Droz) **Μαριάνθη Ἠλιοπούλου**

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ὡραίαν τινὰ πρωΐαν τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1876, τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια εἶχον ἀναχωρήσει μὲ οὔριον ἄνεμον καὶ ἐφαίνοντο εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος μὲ ὅλα τὰ ἱστία ἀναπεπταμένα. Ἔμενον εἰσέτι εἰς τὴν παραλίαν πολλαὶ γυναῖκες καὶ παιδία καὶ προσήλωνον τὰ βλέμματά των ἐπὶ τῶν ἀπομακρυνομένων πλοιαρίων.

Μαμμᾶ, βλέπεις ἀκόμη τὸν «Ἅγιον Λαυρέντιον»; ἐρωτᾷ ἓν παιδίον!

Ἡ μήτηρ εἶχε ζεῦγος διόπτρων (πολυτέλεια ἣν ἐφθόνουν αἱ πλησίον αὐτῆς γυναῖκες), λαβοῦσα δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸ παιδίον ἐτοποθέτησε τὰ δίοπτρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ἀνεφώνησεν:

— Τοὺς βλέπω, τοὺς βλέπω, ρίπτουν τὰ δίκτυα!

Καὶ ἤθελε μείνει ἐπὶ μακρὸν παρατηροῦν τὸ πλοιάριον τοῦ πατρός του, ὅπερ ὀλίγον κατ'ὀλίγον ἀπεμακρύνετο, ἐὰν ἡ μήτηρ δὲν τῷ ὑπενθύμιζεν ὅτι ἦτο ἡ ὥρα τοῦ σχολείου.

Μήτηρ καὶ παιδίον ἠκολούθησαν τὴν ὁδὸν τῆς προκυμαίας ἥτις μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν πλοιαρίων ἀπώλεσε τὴν ζωηρότητά της, διότι δὲν ἐναπέμεινον εἰμὴ 4 ἢ 5 πλοῖα ἐκφορτώνοντα γαιάνθρακας. Ἡ γυνὴ τυχαίως στρέψασα τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτά, παρετήρησεν ὅτι εἰς ἐν τούτων, τριΐστιον 'Αγγλικὸν «Harding», τὸ ὁποῖον ἤρχετο εἰς τὸν λιμένα ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, ναύτης τις περιεπάτει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν χαιρετήσῃ διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς καὶ ἀφαιρέσεως τοῦ ναυτικοῦ πηλικίου του, αὕτη δὲ κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπεμακρύνθη τρέχουσα.

Μετὰ δύο ὥρας οἱ κάτοικοι τῆς παραλίας εἶδον νὰ ἐπανέλθῃ κατηφὴς ὁ πλοίαρχος Μάρκος, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ «Ἁγίου Λαυρεντίου» καὶ τινες τούτων τὸν ἐπλησίασαν καὶ τὸν ἠρώτων τὴν αἰτίαν τῆς ἀπροόπτου ἐπιστροφῆς του.

Ἡ αἰτία ἦτο ἡ συνήθης· ὁ καπετὰν Μάρκος εἶχε τὴν εὐλογημένην ἕξιν νὰ ἐξέρχηται τοῦ λιμένος μὲ οἱονδήποτε καιρὸν καὶ μὲ ὅλα τὰ ἱστία ἀναπεπταμένα· δυναμώσας δὲ ὁ ἄνεμος τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ ἐπέφερε βλάβας εἰς τὰ ἱστία καὶ τοιουτοτρόπως τὸ πλοιάριον ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν λιμένα διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον καὶ ἐπανορθώσῃ τὰς βλάβας. Ἐνῷ δὲ οἱ ναῦται του κατεγίνοντο εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν, ὁ καπετὰν Μάρκος μετέβη νὰ χαιρετήσῃ τὴν σύζυγόν του.

Ἡ σύζυγός του εἶχεν ἐξέλθει τῆς οἰκίας, ἐρωτήσας δὲ ἔμαθε παρὰ μιᾶς γείτονος ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ ταχέως.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκάθισε πλησίον τῆς τραπέζης καὶ ἐπλήρωσεν ἓν ποτήριον οἴνου. Ἐκάθητο ἥσυχος, ὅταν παρετήρησεν ὅτι τὸ μελανοδοχεῖον ἦτο ἀνοικτόν, ἡ δὲ γραφὶς εἰσέτι ὑγρά. Ἦσαν ἡ γραφὶς καὶ τὸ μελανοδοχεῖον τοῦ τέκνου του, ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ παιδίον εὑρίσκετο εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ καπετὰν Μάρκος ἐνόησεν ὅτι ἡ σύζυγός του εἶχε γράψει καὶ διὰ τοῦτο ἠπόρησε.

Ἠνωρθώθη, ἔστρεψε πέριξ τὴν κεφαλὴν καὶ παρετήρησεν ὅτι ἐντὸς ἑνὸς δοχείου ἐκ τῶν ἄνωθεν τῆς ἑστίας ὑπῆρχε μία ἐπιστολή.

Τὴν ἔλαβε, τὴν ἤνοιξε καὶ ἀνέγνωσε. «Κυρία σᾶς ἀγαπῶ ὡς τρελλός. Σᾶς ἱκετεύω νὰ μοὶ δώσητε μίαν συνέντευξιν. Σήμερον εἴσθε μόνη, ὁ σύζυγός σας ἀνεχώρησεν».

«HAVRIQ EVARS»

— Βρονταὶ καὶ κεραυνοί! ἐφώναξεν ὁ Καπετὰν Μάρκος. «Havriq».

Ἐγνώριζε τὸν νέον ναύτην τοῦ «Harding», ἐφόρεσε τὸ πιλίκιόν του καὶ ἡτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ· ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν παραλίαν διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλ' ἤκουσε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπιστρέφουσαν τὴν σύζυγόν του. Βεβαίως αὕτη εἶχεν ἀπαντήσει εἰς τὴν ἀναιδῆ ταύτην ἐπιστολὴν καὶ θὰ τοῦ ἔλεγε τί ἀπήντησεν. Οὗτος οὔτε πρὸς στιγμὴν ἐδυσπίστησε πρὸς τὴν σύζυγόν του, διότι εἶχε τυφλὴν πίστιν πρὸς αὐτήν.

Ἐβιάσθην νὰ ἐπιστρέψω, εἶπεν αὕτη εἰσερχομένη· εἰς τὴν ἀγορὰν μοὶ διηγήθησαν τὸ πάθημα τοῦ «Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ τὴν ἐπιστροφήν σου.

Ἔφερεν ἀληθῶς ἐκ τῆς ἀγορᾶς διάφορα ὀψώνια καὶ ἐνῷ τὰ ἔθετεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὁ καπετὰν Μάρκος ἔθεσε κρυφίως τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς θέσιν καὶ ἀνέμενε, θεωρῶν τὴν σύζυγόν του, ἥτις κατεγίνετο εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας. Συχνὰ αὕτη τὸν ἐθεώρει καὶ τοῦ ἐμειδία, δὲν ἀποροῦσε δὲ βλέπουσα αὐτὸν σκυθρωπόν, διότι καθίστατο τοιοῦτος ὁσάκις δυσάρεστόν τι τοῦ συνέβαινεν ἐν τῷ πελάγει.

Ἐπὶ τέλους ὁ καπετὰν Μάρκος διέκοψε τὴν σιωπήν.

— Δὲν ἔχεις κανὲν νέον νὰ μοῦ διηγηθῇς;

— Οὐδέν, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός του.

Ἠσθάνθη παλμοὺς εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἐσκυθρώπασε πλειότερον. Ἡ σύζυγός του τὸν ἐπλησίασε καὶ ἐναγκαλισθεῖσα τὸν ἐρίλησε τρυφερῶς· οὗτος δὲ τὴν ἔσφιγξε τόσον δυνατά, ὥστε ἠδύνατο καὶ νὰ τὴν βλάψῃ. Οὐδέποτε καὶ εἰς τὰς μεγαλειτέρας τρικυμίας ἠσθάνθη τὸν ἑαυτόν του τόσον ζαλισμένον. Ἡ διπλῆ συμφορά, ἡ ἐνσκήψασα εἰς τὴν ἁπλῆν καὶ εἰλικρινῆ αὐτοῦ καρδίαν, τὸν εἶχε καταβάλει.

— Χαῖρε! πηγαίνω εἰς τὸν λιμένα· ἐὰν διωρθώθησαν αἱ βλάβαι τοῦ πλοίου, θὰ ἀναχωρήσωμεν τὴν νύκτα μὲ τὴν φουσκοθαλασσιάν.

Ἡ σύζυγος τὸν συνώδευσε μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς ὁδοῦ καὶ τὸν ἐθεώρει μὲ βλέμμα τόσον εἰλικρινές, ὥστε οὗτος ἔμεινεν ἐμβρόντητος καὶ ἐσκέπτετο, ἐὰν αὕτη ἠδύνατο νὰ τὸν προδίδῃ.

Διηυθύνετο κατὰ τοῦ Havriq Evars, ὅταν ἀπήντησεν ἕνα τῶν ναυτῶν του, ὅστις τὸν ἐζήτει. Ἀναγκασθεὶς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ πλοῖόν του, ἔλαβε καιρὸν νὰ σκεφθῇ, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κυριευθῇ ὑπὸ τοῦ θυμοῦ του, διότι ἤθελε προκύψει σκηνὴ ἐξ ἧς δὲν θὰ ἠδύνατο ν'ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἔμεινεν εἰς τὸ πλοῖόν του, οὗ αἱ ἐπισκευαὶ προεχώρουν ταχέως. Εἰς τὰς 2 μ.μ. ἡ σύζυγός του ἔφερε φαγητόν, εἰς δὲ τὰς 5 ἦλθε νὰ τὸν χαιρετήσῃ ὁ υἱός του καὶ τὴν νύκτα ἀνέχώρησαν δύο ὥρας μετὰ τὸ τριΐστιον «Harding», τό ὁποῖον εἶχε τελειώσει τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν γαιανθράκων.

Ἐφαίνετο ἥσυχος, ἀλλ' οἱ ναῦταί του τὸν ἐθεώρουν κρυφίως καὶ ἔλεγον μεταξύ των.

— Ὁ καπετὰν Μάρκος κάτι ἔχει.

Τὸ ἀκόλουθον Σάββατον μετὰ φοβερὰν τρικυμίαν τὰ πλοιάρια ἐπέστρεψαν εἰς τὸν λιμένα, οἱ ναῦται ἦσαν πολὺ κουρασμένοι, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστημένοι, διότι εἶχον ἁλιεύσει πολλοὺς ἰχθῦς.

Ὅταν ὁ καπετὰν Μάρκος ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα, ἔμαθεν ὅτι τὸ «Harding» εἶχε ναυαγήσει ἔξωθι τοῦ λιμένος καὶ εἶχεν ἀπωλεσθῆ ὁλόκληρον τὸ πλήρωμα αὐτοῦ. Λοιπὸν ἐσκέπτετο ὁ Havrig Evars ἐπνίγη. Ἡ σύζυγός του θὰ τὸ ἐγνώριζε βεβαίως, ἀλλ' οὗτος δὲν ἤθελε νὰ ταπεινωθῇ ἐρωτῶν αὐτήν. Ἄρα θὰ ἔμενε πάντοτε μὲ τὴν σκληρὰν ἀβεβαιότητα!

Ὁ καπετὰν Μάρκος ἔμενε σιωπηλὸς καὶ παρά ποτε κατηφής· ὅλοι τὸ παρετήρησαν καὶ ἠρώτων τὴν σύζυγόν του νὰ μάθουν τὴν αἰτίαν, ἥτις ὅμως ἀπήντα ὅτι τὴν ἀγνοεῖ.

Καὶ πράγματι οὐδὲν ἐγνώριζε καὶ ἡ λύπη τοῦ συζύγου της τὴν καθίστα δυστυχεστάτην. Ἐφρόντιζε νὰ φαίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν γλυκυτέρα καὶ νὰ προλαμβάνῃ τὰς ἐπιθυμίας του, ἀλλ' οὗτος οὐδὲν ἐπεθύμει· δὲν παρεπονεῖτο διὰ τίποτε, ἦτο ὅλος ἀπησχολημένος εἰς τὸ βαρὺ τραῦμα, τὸ ὁποῖον τὸν κατεβασάνιζεν. Ἔμενεν εἰς τὴν οἰκίαν του ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον, ἐπέστρεφεν εἰς τὸν λιμένα τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς, ἀνεχώρει τὴν ἰδίαν ἑσπέραν καὶ ἔμενεν ἐν τῷ πελάγει ὅλην τὴν ἑβδομάδα.

Μίαν φορὰν ὅμως ἐπέστρεψε τὴν Τρίτην, διεδόθη δὲ εἰς τὸν λιμένα ὅτι τὰ δίκτυα τοῦ «Ἁγίου Λαυρεντίου» εἶχον ἁλιεύσει ἓν ἀνθρώπινον πτῶμα. Καὶ πράγματι οἱ ναῦται τοῦ καπετὰν Μάρκου ἀνέσυραν μὲ τὰ δίκτυα ἄνθρωπον πνιγμένον. Διὰ τοῦτο ὁ καπετὰν Μάρκος ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὸ ψάρευμα καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν λιμένα, ἀκολουθῶν τὰς φιλανθρώπους συνηθείας τῆς πατρίδος του. Μόλις ἐξελθὼν εἰς τὴν ξηράν, διηυθύνθη εἰς τὸ λιμεναρχεῖον μετὰ δύο ἐκ τῶν ναυτῶν του, οἵτινες τῷ ἐχρησίμευον καὶ ὡς μάρτυρες, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ λιμενάρχης ἐπιστοποίει ὅτι εἰς πνιγμένος εὑρέθη 15 μίλια μακρὰν τοῦ λιμένος ἄνευ κεφαλῆς, ἀναστήματος 1,75 ὕψους, φέρων φλανέλλαν χρώματος κυανοῦ, περισκελίδα ἐξ ὑφάσματος λινοῦ καὶ ρινόμακτρον ἐκ μετάξης, χρώματος ἐρυθροῦ. Οὐδὲν σημεῖον δεικνύει τὴν ταυτότητά του. Εἰς τὸ μέρος εἰς ὃ εὑρέθη, ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ «Harding», τοῦ ναυαγήσαντος εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἡ νεκρικὴ πομπὴ τοῦ ἀγνώστου ναυαγοῦ, τοῦ εὑρεθέντος ὑπὸ τῶν ναυτῶν τοῦ «Ἁγίου Λαυρεντίου», ἔφθασεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Ὁ οὐρανὸς ἦτο νεφελῶδης καὶ ὁ καιρὸς συνεπῶς ἦτο μελαγχολικός.

Ἠκολούθησε τὸ φέρετρον ὅλον τὸ πλήρωμα τοῦ «Ἁγίου Λαυρεντίου» μετὰ τοῦ καπετὰν Μάρκου ἐπὶ κεφαλῆς· πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ ὄπισθεν αἱ γυναῖκες.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λυπηρᾶς ταύτης τελετῆς, ὁ καπετὰν Μάρκος ἐχαιρέτησε τοὺς ναύτας του καὶ τοὺς διέταξε συνάμα νὰ μεταβοῦν καὶ ἑτοιμάσουν τὸ πλοῖον διὰ ν' ἀναχωρήσουν τὴν νύκτα μὲ τὴν φουσκοθαλασσιάν· μείνας δ' οὗτος μόνος μετὰ τῆς συζύγου του, τὴν ὡδήγησεν εἰς τινα λοφίσκον πλησίον τοῦ κοιμητηρίου καὶ ἤρξατο νὰ τὴν ἐρωτᾷ.

— Γυναῖκά μου, γνωρίζεις τίς ἦτο ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου προσευχήθης;

Ἡ γυνὴ ἐρρίγησε καὶ τοῦ ἔσφιγξε τὴν χεῖρα.

Οὐδέποτε τὸν εἶχεν ἴδει τόσον ἥσυχον.

Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἐνταφιάσαμεν πρὸ ὀλίγου ὠνομάζετο Havrig Evars Αὕτη ὠχρίασεν, ἀλλ' ὁ σύζυγός της τὴν ἐνεχείρισε τεμάχιον χάρτου ἡμικατεστραμμένον, εἰπὼν πρὸς αὐτήν.

— «Γυναῖκα· ἅπαξ ἐδυσπίστησα πρός σε· εἶχον ἀναγνώσει τὴν ἐπιστολήν, ἣν ὁ δυστυχὴς αὐτὸς ἐτόλμησε νὰ σοῦ γράψῃ καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπώλεσα τὴν ἡσυχίαν μου, ἣν ἐπανεῦρον, ὅταν εἰς τὰ θυλάκια τοῦ πτώματος εὗρον τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἐντὸς ἑνὸς τεμαχίου κηρωτοῦ ὑφάσματος αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, ἣν καίτοι ἡμικατεστραμμένην ἠδυνήθην ν' ἀναγνώσω.

Ἦτο ἡ ἀπάντησις, ἣν ἡ γυνὴ εἶχε κάμει εἰς τὸν Ἄγγλον ναυτικόν, εἰς ἣν τῷ ἔγραφεν:

— «Ἀγαπῶ τὸν σύζυγόν μου· αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἀπάντησις. Δὲν τοῦ λέγω τίποτε, διότι θὰ σὲ φονεύσῃ.

Μὲ συγχωρεῖς; τὴν ἠρώτησεν, ὁ καπετὰν Μάρκος μὲ τρέμουσαν φωνήν:

— Ὦ ἀγαπητέ μοι Μάρκε, πόσον θὰ ὑπέφερες! καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ καπετὰν Μάρκος δὲν ἦτο πλέον σιωπηλὸς καὶ κατηφής.

('Εκ τοῦ 'Ιταλικοῦ) **Στυλιανὴ Λ. Ρωμάνου.**

ΠΩΣ ΜΟΡΦΩΝΟΜΕΝ ΤΟΥΣ ΥΠΗΡΕΤΑΣ ΜΑΣ

Οὐδὲν δυσκολώτερον τῆς μορφώσεως ὑπηρετῶν. Ἡ παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη εἶναι μηδὲν ἀπέναντι τῶν δυσχεριῶν, ἃς παρουσιάζει ἡ μόρφωσις τῶν ὑπηρετῶν. Ἐκεῖ λαμβάνεται πρὸς μόρφωσιν ζύμην τρυφερὰν καὶ εὔπλαστον, τὸ παιδίον. Ἐδῶ ἔχετε ἤδη γυναῖκα ἢ ἄνδρα ὥριμον, μὲ ἕξεις, μὲ ἀρχάς, μὲ συνηθείας, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὸ ἔργον των, διὰ τὴν θέσιν, ἣν κατέχουν ἐν τῇ οἰ-

κία, διὰ τὴν σχέσιν, ἥτις ἀναγκαίως ἀναπτύσσεται μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡμῶν.

Ἡ ὑπηρεσία εἶναι μία κοινωνικὴ μάστιξ, λέγομεν ὁμοφώνως γυναῖκες καὶ ἄνδρες. Καὶ εἶναι τόσον περισσότερον μάστιξ, ὅσον καὶ ἡ κυρία καὶ ὁ κύριος τοῦ οἴκου κακῶς εἶναι κατηρτισμένοι διὰ τὴν μόρφωσιν ὑπηρετῶν, καὶ κακόν, κατὰ τὸ πλεῖστον, προβάλλουσιν ἑαυτοὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας παράδειγμα.

Ὑπάρχει ἰδέα, ἢ μᾶλλον πεποίθησις, ὅτι ὑπηρέτης ἀνὴρ μορφοῦται εὐκολώτερον, καὶ εἶναι εὐσυνειδητότερος τῆς ὑπηρετρίας. Πλάνη! Ἡ γυνὴ ἐξ ἐνστίκτου ἀγαπᾷ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν τάξιν, τείνει πάντοτε εἰς τὴν πρόοδον καὶ τελειοποίησίν της, εἶναι ἀγχινουστέρα, ἐντεῦθεν καὶ ἀποκτᾷ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον τὴν συνήθειαν τοῦ καλῶς φέρεσθαι, καὶ συμμορφοῦται ἐνωρίτερον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νέου βίου καὶ τῆς νέας θέσεώς της. Ἐν μόνον ἐλάττωμα ἀναπτύσσεται ἰσχυρότερον παρὰ τῇ ὑπηρετρίᾳ: τὸ τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης.

Ἀλλ' ἡ ἀγνωμοσύνη ἐν γένει εἶναι τόσον διαδεδομένη, ὥστε δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχωσιν ἔτι ἄνθρωποι πράττοντες τὸ καλὸν μὲ τὴν ἐλπίδα ἀναλόγου ἐκτιμήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης. Τὸ συμφέρον εἶναι σήμερον τὸ μόνον ἐλατήριον, τὸ ὁδηγοῦν ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ὅλαν βλέπῃ τις τὸ αἴσθημα τοῦτο, κανονίζον τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις ἀνθρώπων ἀνεπτυγμένων, ἀνωτάτης ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς μορφώσεως, διατὶ νὰ ἐκπληττώμεθα, ὅταν ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου, ἐξαρτῶντες τὴν ζωήν των ἐκ τῆς ἐργασίας των μόνον, δεικνύωνται τόσον τοῦ συμφέροντος.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι ἐὰν λάβητε ἀμόρφωτον ὑπηρέτριαν καὶ τὴν μορφώσητε σεῖς, ἐξασφαλίζετε διὰ τὸ μέλλον ὑπηρεσίαν εὐθηνοτέραν καὶ ὑπηρέτην ἀφωσιωμένον, εἶναι πεπλανημένη. Τὸ μόνον, ὅπερ δύνασθε νὰ ἐλπίζητε εἶναι, ὅτι, ἐὰν ἐφ' ὅσον ὁ ὑπηρέτης σας τελειοποιῆται κατὰ τὰς ἰδικάς σας ἀρχὰς καὶ ἐμπνεύσεις, αὐξάνητε τὴν μισθοδοσίαν του καὶ τὸν ἀμείβετε ἀκριβῶς, ὡς ἤθελεν ἀμειφθῇ ἐν ἄλλῃ οἰκογενείᾳ, ἐν ᾗ ἤθελε δεχθῇ ἐργασίαν, δύνασθε νὰ ὑπηρετῆσθε ὡς σεῖς ἐπιθυμεῖτε. Ἔχετε πάντοτε ἐν τούτοις ὑπ' ὄψει σας ὅτι ἡ ὑπηρέτρια αὕτη δὲν σᾶς ὀφείλει τίποτε διὰ τὴν μόρφωσίν της, διότι καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἀνίκανος καὶ ἐμορφώνετο παρ' ἡμῶν, ἐπληρώνετο ὡς τοιαύτη, καὶ ὄχι ὡ; δόκιμος ἢ ἔμπειρος.

Ὁ καλλίτερος τρόπος νὰ σχηματίσῃ τις ἀκοπώτερον ὑπηρέτριαν εἶναι νὰ τὴν ἀφήσῃ μετ' ἄλλης ἐξησκημένης, ὅπως μορφωθῇ παρ' αὐτῆς. Ἔχετε καλὴν ὑπηρέτριαν, ἥτις, ὑποπτεύεσθε ὅτι, δι' ἕνα ἢ δι' ἄλλον λόγον θὰ ἀπομακρυνθῇ ταχέως τοῦ οἴκου σας; Προσλάβετε ἀμόρφωτον τοιαύτην, ἐπὶ τῷ σκοπῷ δῆθεν νὰ τὴν καταρτίσητε καὶ τὴν συστήσητε εἰς φίλην ἢ συγγενῆ σας, καὶ ἀφήσατέ την μετὰ τῆς παλαιᾶς. Παρὰ τῆς ὁμοίας της διδάσκεται καλλίτερον. Ἔπειτα ἀναπτύσσεται μεταξύ των καὶ ἓν εἶδος φιλοτιμίας. Διατὶ ἐκείνη νὰ εἰξεύρῃ ὅλα καὶ αὐτὴ ὄχι. Ἐκτὸς τούτου ἀποφεύγετε σεῖς νὰ τὴν ἐπιπλήττητε διὰ τὰ λάθη της, εἶσθε μάλιστα ἐπιεικῆς ὅταν καὶ σᾶς ἀγαπᾷ.

Ἀλλ'αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς οὕτω δύναταί τις νὰ μορφώσῃ ὑπηρέτριαν εἶναι ἐξαιρετικαί. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἡμεῖς αὐτοπροσώπως ἐπιλαμβανόμεθα τοῦ καθήκοντος τούτου. Ἀλλὰ τότε δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶμεν νὰ μάθουν νὰ ἐκτελοῦν πολλὰς ταὐτοχρόνως ἐργασίας, διότι τότε ζαλίζονται, σαστίζουν, τὰ χάνουν, χάνουν τὴν ὑπομονὴν καὶ ἡμεῖς ἐπίσης. Ἡ πρώτη ἐποχὴ εἶναι πάντοτε ἡ δυσκολωτέρα. Ἐνίοτε διὰ τῆς ὑπομονῆς τῶν πρώτων ἡμερῶν κατορθόνει τις νὰ μορφώσῃ ὑπηρέτριαν, περὶ ἧς οὐδεμίαν εἶχεν ἐλπίδα. Κατ' ἀρχὴν ὅμως ἡ ἐκλογὴ πρέπει νὰ εἶναι καλή. Ὑπηρέτρια νέα, ζωηρά, εὐφυής, εὐκίνητος εἶναι ἀρίστη πρὸς μόρφωσιν. Ὑπηρέτρια ὡρίμου ἡλικίας, δύσνους, εὔσαρκος, μὲ ὄφος βλακῶδες δὲν μορφοῦται ποτέ.

Ἡ ὑπηρέτρια πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν. Ἐὰν εἶναι ὀκνηρά, ὅσον ἐπιτηδεία καὶ ἂν εἶναι, οὐδέποτε εὐχαριστεῖ τοὺς κυρίους της.

Ὅσον καὶ ἂν παραβλέπωμεν εἰς τὰς ἀρχάς, δὲν πρέπει νὰ ἀφήνωμεν ἀπαρατήτους τὰς ἐλλείψεις καὶκακὰς συνηθείας της, αἱ ὁποῖαι δὲν διορθοῦνται. Αἱ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐπιπλήξεις, αἱ μακραὶ καὶ κουραστικαὶ ἠθικοποιήσεις, αἱ ἐπανειλημμέναι μεμψιμοιρίαι καταστρέφουν μᾶλλον ἢ ὠφελοῦν τὰς ὑπηρετρίας. Κάμετέ την νὰ ἐπαναλάβῃ ἐργασίαν, κακῶς τελεσθεῖσαν, χωρὶς φωνὰς καὶ γκρύνιας καὶ μουρμούραν. Ὁ δεύτερος κόπος θὰ τὴν καταστήσῃ πολὺ προσεκτικωτέραν παρὰ ὅλαι αἱ ἐπιπλήξεις καὶ αἱ φωναί σας.

Εἶναι μεγάλη τέχνη νὰ εἰξεύρῃ τις νὰ ἐπιπλήττῃ. Ἀρχίζομεν ἀπὸ παρατηρήσεις σχεδὸν φιλικάς. Ὅταν τὸ κακὸν ἐπαναλαμβάνεται, τότε ἡ παρατήρησίς μας εἶναι σοβαρά, ψυχρὰ καὶ σύντομος. Ἀπομακρυνόμεθα δὲ ἀμέσως, ὑπὸ φόβου μὴ ἐν τῇ πρώτῃ στιγμῇ ἡ ὑπηρέτρια χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῇ, ἐκ κακῆς συνηθείας, ἀποκτηθείσης ἐν τῷ οἴκῳ, ἀπαντήσῃ κακῶς ἢ αὐθαδιάσῃ. Ἐὰν λάθος τι προκύπτῃ ἐκ λήθης μᾶλλον ἢ κακῆς θελήσεως, ἂς κάμωμεν ὅτι δὲν τὸ ἀντελήφθημεν, ἵνα μὴ ἐπαναλαμβάνωμεν πολὺ συχνὰ τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις διὰ τὰ αὐτὰ αἴτια.

Ἡ τάξις, ἡ συνήθεια εἶναι ὁ καλλίτερος μορφωτὴς τῆς ὑπηρετρίας. Πρέπει ἡ ἐργασία τῆς ὑπηρετρίας νὰ κατανεμηθῇ καλῶς, νὰ ἐκτελῆται πάντοτε ἡ αὐτὴ ἐργασία κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας, οὕτω γίνεται συνήθεια καὶ ἐκτελῆται σχεδὸν μηχανικῶς. Ὅσον περισσότερον καιρὸν κρατῇ τις ὑπηρετριάν τινα, τόσον ἡσυχώτερος εἶναι, ἐὰν βεβαίως δὲν ἔχῃ μεγάλας κακίας.

Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡμέρα ὡρισμένη τῆς ἑβδομάδος πρὸς διδασκαλίαν καὶ συστηματικὴν ἠθικοποίησιν τῶν ὑπηρετριῶν. Εἶναι βεβαίως κοπιαστικὸν τοῦτο, ἀλλ' εἶναι καὶ καθῆκόν μας νὰ ταῖς ὑποδεικνύωμεν τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν, νὰ συζητῶμεν μετ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, νὰ ἀναγινώσκωμεν πρὸς αὐτὰς ὅ,τι δύναται νὰ τὰς φωτίζῃ καὶ ὅ,τι ἰδίᾳ παριστᾷ τὸ καλὸν ἀμειβόμενον καὶ τὸ κακὸν τιμωρούμενον. Ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἂς συνειθίσωμεν νὰ τὰς στέλλωμεν εἰς τὴν πρώτην λειτουργίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἂς ταῖς ἐξηγῶμεν τὸ ἠθικὸν τοῦ Εὐαγγελίου πόρισμα. Ἡ θρησκεία ἀνθρωπίζει, εὐγενίζει, μορφώνει.

Οἱ ὑπηρέται πρέπει νὰ ἐγείρωνται πρωί, ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συνηθίσωσι νὰ κοιμῶνται ἐνωρίς. Πρέπει νὰ ἔχωσιν ἐργασίαν ὥστε νὰ ἀσχολῶνται—χωρὶς νὰ ἐξαντλῶνται—καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἐὰν δὲν ἔχουν ἐργασίαν, συνειθίζουν εἰς τὴν ὀκνηρίαν, βαρύνονται καὶ σκέπτονται καὶ ἐπινοοῦν τὸ κακόν.

Πρὸ παντὸς ἄλλου ἂς βασιλεύῃ εἰς τὰς οἰκίας μας ἀπόλυτος πειθαρχία, καὶ ἡ κυρία, καὶ ὁ κύριος καὶ τὰ τέκνα ἂς ἐπισύρωσι τὸν σεβασμὸν τῶν ὑπηρετῶν διὰ τῆς ἠθικῆς ὑπεροχῆς των. Ἐὰν συμβαίνῃ—καὶ συμβαίνει δυστυχῶς τοῦτο—οἱ ὑπηρέται μας νὰ γίνωνται μυστικοσύμβουλοί μας, ἵνα μᾶς ὁδηγοῦν τί πρέπει καὶ τί δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν, τότε γινόμεθα ὑποχείριοί των, καὶ ἐξαρτώμεθα μᾶλλον παρ' αὐτῶν, παρὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἀθηνᾶ Σιγανοῦ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ἡ βατίστα εἶναι ὑπέρ ποτε τὸ ἐνδεδειγμένον φόρεμα τῆς ἐποχῆς. Καὶ δροσερὰ καὶ ἐλαφρὰ εἶναι καὶ εὔθυνὴ καὶ οἰκονομική, διότι πλύνεται καὶ σιδερώνεται καὶ φένεται πάντοτε ὡς νέον φόρεμα.

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς τὰ βατιστένια φορέματα πρέπει νὰ κόπτωνται καὶ ράπτωνται εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τὸ πλύσιμον καὶ τὸ σιδέρωμα νὰ ἐπιτυγχάνωνται εὐκόλως. Ὁ συρμὸς μᾶς εὐκολύνει κατὰ τοῦτο, καταργήσας τὰς φοδραρισμένας φούστας καὶ περιωριζόμενος εἰς ξένον ἐντελῶς ὑποφόρεμα, μὲ τὸ ὁποῖον φορεῖ τις ὅλα τὰ φορέματα.

Ἄλλως τε καὶ τὰ περικόρμια γίνονται εἰς τὰ τοιαῦτα φορέματα χωρὶς φόδραν, ἁπλῶς βλοῦζες πτυχωτές, εὐρύχωροι, τὰς ὁποίας ζώνει τις μὲ μίαν εὔμορφην ζώνην καὶ προσαρμόζει εἰς τὸ σῶμα, εὐκόλως δὲ ἐπίσης πλύνει καὶ σιδερόνει.

Καὶ οἱ λευκοὶ σικέδες φέρονται πολὺ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἐπίσης φορέματα δροσερά, τὰ ὁποῖα πλύνονται καὶ σιδερόνονται πολὺ εὔκολα, εἴτε ὡς ζακέτες, εἴτε ὡς σάκκοι, οὓς ἀπό τινος εἰσήγαγεν ὁ συρμός, χωρὶς μεγάλας ἐλπίδας ἐπικρατήσεως.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι βεβαίως ὑπὲρ τοῦ συρμοῦ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶναι ὅτι εἴτε σάκκους, εἴτε βλούζας, εἴτε ζακέτες φοροῦμεν, ἐνδυόμεθα ἀνέτως, χωρὶς μεγάλα σφιξίματα καὶ πιέσεις καὶ παραμορφώσεις τοῦ σώματος. Τὸ εὐρύχωρον, τὸ ἁπλοῦν, φαίνεται ἐπικρατοῦν, μεθ' ὅλα τὰ μικρὰ ἐξαρτήματα καὶ τοὺς φαρμπαλάδες, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν δειλά, δειλὰ νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὰ ἄκρα τῶν φορεμάτων. Ὅπως δήποτε οἱ στολισμοὶ αὐτοὶ εἶναι λογικώτεροι, ἀπὸ τὰ ὀγκώδη καὶ ἄμορφα καὶ ἄσχημα ἐκεῖνα μανίκια τὰ ὁποῖα παρεμόρφωναν καθ' ὁλοκληρίαν τὸ γυναικεῖον σῶμα, καταστρέφοντα τὰς ὡραιοτέρας αὐτοῦ γραμμὰς ὡς καὶ πᾶσαν ἰδέαν καλαισθησίας καὶ ἁρμονίας ἐν τῇ γυναικείᾳ ἀμφιέσει. Ἐπίσης τὰ περιλάμια τὰ σκεπάζοντα τὸ ἥμισυ τῆς γυναικείας κεφαλῆς καταργοῦνται ὁσημέραι, καὶ αἱ γραμμαὶ τέλος τοῦ σώματος ἀνακτοῦν τὰ δικαιώματά των, ἐλεύθεραι, ἁρμονικαί, ὡς ἡ μεγάλη καλλιτέχνις φύσις τὰς ἐχάραξεν ἐν τῇ ἀτελευτήτῳ τῶν συνθέσεών της ἁρμονίᾳ.

Οἱ πίλοι ἐπίσης λογικοί. Οὔτε πολὺ μεγάλοι, οὔτε πολὺ μικροί. Στολισμένοι ἐλαφρὰ, μὲ ὡραίων χρωματισμῶν ἄνθη καὶ ταινίας καὶ τούλια, ἔχουν τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ κατασκευάζωνται εὐκολώτατα κατ' οἶκον, ἀρκεῖ ὀλίγη καλαισθησία καὶ ὀλίγη ἐπιδεξιότης δι' αὐτό.

Τέλος ἡ θερινὴ περίοδος μεθ' ὅλας τὰς ἀνιαρότητάς της ἔχει τοὐλάχιστον τὴν εὐκολίαν τῆς ἐνδυμασίας ἡ ὁποία ἐλάχιστα στοιχίζει, ὅταν μάλιστα αἱ κυρίαι λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὰς κρισίμους καιροὺς ἡ διερχόμεθα καὶ ὡς ἔθνος καὶ ὡς ἄτομα.

Φιλόκαλος.

ΑΙ ΔΥΟ ΨΥΧΑΙ

Ἡ ψυχὴ λευκὴ ὡς ἄνθος κρίνου ἐπέταξε πρὸς τὸν οὐρανὸν Ξανθοβότρυχον χερουβὶμ μὲ λευκὴν ἀπαστράπτουσαν ἐσθῆτα ἐπέτα πλησίον της ἵνα τῇ δεικνύῃ τὴν ὁδόν.

Ἡ ἀνὰ τὸ κυανόχρουν καὶ μαρμαῖρον ἄπειρον πτῆσίς της, ἦτο ἐλαφρὰ καὶ ταχεῖα ὡς πτῆσις ἀρώματος ἄνθους.

Ἡ ψυχὴ ἠσθάνετο εὐκρεστον ἐλαφρότητα ὑπεγείρουσαν αὐ-

PAUL BOURGET

Ο ΔΑΥΪΔ

Ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὅλην ἐζηλοτυπούσαμεν ὅλοι μας τὴν τύχην τοῦ γλύπτου Ὕϐ Κλουέ, ὅστις ἐπὶ συνεχῆ σειρὰν ἐτῶν ἐξετέλει ἀληθῆ ἀριστουργήματα τέχνης, τὸ ἓν ὡραιότερον τοῦ ἄλλου, ἐξασφαλίσαντα αὐτῷ ἐπιφανῆ θέσιν μεταξὺ τῶν συγχρόνων καλλιτεχνῶν. Ἀπὸ τὴν Περσεφόνην τὴν συλλέγουσαν ρόδια, τὴν ἐκτεθεῖσαν εἰς τὸ Salon τοῦ 1877 μέχρι τοῦ τάφου τῆς Ἄλϐας Στένιο, τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐσχάτως, ἡ ἐπιτυχία του ἦτο ἔκτακτος. Νὰ εἶναί τις νέος εἰκοσαετής, νὰ εἶναι ὡραῖος ὡς νέος πατρίκιος τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τριακονταπενταετής, νὰ εἶναι ἔτι τόσον ὡραῖος, νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος ὑλικῶς, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν τέχνην του εἰς τὴν ἀνάγκην, νὰ νυμφευθῇ νέος, ἐξ ἔρωτος μὲ κόρην ἐξόχως ὡραίαν, ὡς ἄλλην Ἀφροδίτην τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἔχουσαν ὅλα τὰ προτερήματα συζύγου μεγάλου καλλιτέχνου, τὴν ἀπόλυτον ἀφοσίωσιν τὴν ἐνισχυτικὴν εὐφυΐαν, τὴν εὐπειθῆ μετριοφροσύνην καὶ τὴν λεπτότητα ἐρωμένης, ἥτις δίδει εἰς τὸ οἰκιακὸν ἄσυλον τὴν περιπαθῆ ποίησιν τοῦ πάθους. Συχνότατα ὁμιλοῦντες μεταξύ μας ἐλέγαμεν αὐτὸς ὁ Κλουὲ εἶναι ὁ μόνος εὐτυχὴς ἐκ τοῦ κύκλου μας. Καὶ ἐπειδὴ ἡ εὐτυχία τῶν ἄλλων εἶναι πάντοτε δυσάρεστος διὰ τὴν φυσικὴν μοχθηρίαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, δυσάρεστα σχόλια ἐπηκολούθουν πάντοτε τὰς περὶ τοῦ Ὕϐ κρίσεις μας.

«Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐπιτύχῃ τις, ὅταν κατορθώσῃ νὰ περιφρονῇ καὶ περιπαίζῃ τὸ κοινόν» ἔλεγε σοϐαρῶς χρονογράφος, ὁ ὁποῖος ἐπληρόνετο πέντε λουδοβίκια διὰ τὰ συκοφαντικὰ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἐδημοσίευεν εἴς τινα ἐφημερίδα. «Ἐπιτυγχάνει πάντοτε ὅποιος δὲν ἔχει καρδιάν, ἔλεγεν ἄλλος μουσικός, τοῦ ὁποίου ἡ σύζυγος εἶχεν ἀποθανεῖ ἐξ ἀθλιότητος καὶ ἐγκαταλείψεως. «Θὰ ἴδητε, τί θὰ μείνῃ ἀπ' ὅλα αὐτὰ μετὰ εἴκοσιν ἔτη» συνεπέραινε τρίτος, αἰσθητικὸς οὗτος τῶν ζυθοπωλείων, ὅστις οὐδέποτε ἐξέθηκε εἰκόνα ἢ ἐξέδωκε βιϐλίον, ἀλλ' ὁποῖος αὐτοτιτλοφορεῖται ζωγράφος-ποιητής.

Τὰ ἐπιγράμματα ταῦτα καὶ ἔτι σκαιότερα τούτων, δημοσιευόμενα ἐν εἴδει χρονογραφημάτων, ἔφθανον μέχρι τοῦ γίγαντος ἐργάτου τοῦ μαρμάρου, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ταράττουν τὴν εὐτυχίαν του. Εἶχεν ἐπίσης τὴν τύχην νὰ εἶναι πολὺ εὐαίσθητος διὰ τὰ ἐγκώμια, τὰ ὁποῖα τῷ ἀπηυθύνοντο καὶ νὰ μένῃ ἐντελῶς ἀδιάφορος διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπικρίσεις. Οἱ ἔχοντες πεποίθησιν εἰς τὴν ἀξίαν των καλλιτέχναι εἶναι πάντοτε τοιοῦτοι. Τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα ἢ γραφόμενα τὸν ἔκαμναν πάντοτε νὰ γελᾷ τὸν εὔθυμόν του γέλωτα, ὁ ὁποῖος ἀπεκάλυπτε σειρὰν πελεκητῶν παλλεύκων ὡς ἐκ μαρμάρου ὀδόντων, μεταξὺ χειλέων κατερύθρων ἀπὸ ὑπερϐάλλουσαν ὑγείαν καὶ ἐπανελάμϐανε: «Οἱ φθονοῦντες μας μετροῦν τὴν ἀξίαν μας, ὅπως ἡ σκιά μας μετρᾷ τὸ ἀνάστημά μας. . . . . .» ἐγὼ δὲν ἠσθάνθην βεϐαίως ποτὲ πρὸ τῆς καταπληκτικῆς τύχης τοῦ Ὕϐ, τὸ αἴσθημα τῆς ζηλοτυπίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ἀκριϐῶς διέκρινε τὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑπεροχήν.

τὴν καὶ ἔπλεεν εἰς θείας ἡδονῆς τὸ διαυγὲς καὶ κρυστάλλινον ρεῦμα. Ἔφευγε τέλος ἀπὸ τὰ ρυπαρὰ στρώματα τοῦ κόσμου καὶ μετέβαινεν εἰς τὴν ὀνειρώδη χώραν, ἣν πολλάκις διέβλεπε διὰ μέσου πυκνοτάτης ὀμίχλης, ὅτε περιεκαλύπτετο τὴν γηΐνην περιβολήν.

Εἰς τὸ μέσον τῆς πτύσεώς της ἔτη αἰφνηδίως.

Ἑτέρα ψυχὴ λευκὴ ἐπίσης ὡς ἄνθος κρίνου ἐπέτα ἀνὰ τὸ κυανόχρουν ἄπειρον, συνοδευομένη ὑπὸ ξανθοῦ ἐπίσης χερουβείμ.

Ἡ πρώτη ἦτο ψυχὴ ἁβρᾶς νεάνιδος δεκαεπταετοῦς, ἡ δευτέρα ἦτο ψυχὴ λεπτοφυοῦς νηπίου μόλις τετραετοῦς. Αἱ δύο ψυχαὶ εἶχον ἀφήσει ταὐτοχρόνως τὸν κόσμον.

Ἡ ψυχὴ τῆς νεάνιδος προσήγγισε πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ νηπίου. Ἀπῆλθες λοιπὸν καὶ σὺ τοῦ ψευδοῦς τούτου κόσμου, εἶπε, χαριτωμένον μικρόν· πόσον σὲ ζηλεύω, διότι τόσῳ ταχέως τὸν ἐγκατέλιπες τὸν μάταιον αὐτὸν κόσμον, πρὶν ἢ γνωρίσῃς τὰς κακίας καὶ τὰς ἀθλιότητας αὐτοῦ, πρὶν ἢ ποτισθῇς τὰ φαρμακερὰ αὐτοῦ νάματα. Εὐτυχὲς πλάσμα ἀπέρχεσαι πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα μὲ ὅλην τὴν ἀθωότητα τῆς ψυχῆς σου, ἧς τὴν ἄσπιλον λευκότητα οὐδεμία θλίψις ἠμαύρωσε, οὐδεμία ἁμαρτία ἐμόλυνε. Πόσον σὲ ζηλεύω, εὐτυχὲς μικρόν. Ὁμοιάζεις κάλυκα ῥόδου, ὅστις πρὶν ἢ διανοιγῇ καὶ ἀποκαλύψῃ τὸ θυμάσιν κάλλος καὶ διαχύσῃ τὸ θεσπέσιον ἄρωμα, πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ προσελκύσῃ τὸ βέβηλον ὄμμα καὶ πληρώσῃ ἐπιθυμίας ἄπληστον καρδίαν, πρὶν ἢ ἄστοργος χεὶρ τὸν ἀποκόψῃ τοῦ στελέχους του, καὶ προώρως τὸν μαράνῃ δηλητηριώδης πνοή, προσβάλλεται αἴφνης ὑπὸ ἰσχυροῦ ρεύματος ἀέρος, ὅπερ ἀποσπῶν αὐτὸν ἀνωδύνως τοῦ στελέχους του τὸν ῥίπτει εἰς ὕπνον ληθαργικόν, ἀφ' οὗ μέλλει νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς κῆπον ὀνειρευτοῦ κάλλους ἔνθα προωρίσθη αἰωνίως νὰ θάλλῃ.

Εὐτυχὲς μικρὸν πόσω σὲ ζηλεύω διότι τοσούτῳ ταχέως ἀπῆλθες τοῦ ματαίου κόσμου. Πόσῳ κάλλιον θὰ ἦτο καὶ δι' ἐγὲ ν' ἀπέθνησκον εἰς τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν σου.

Καὶ ἐνῷ ἡ ψυχὴ τῆς κόρης ἔλεγεν· ἔτι ἄπλετος φωτοβολία διεχύθη εἰς τοὺς αἰθέρας, ἄρωμα ὑπερφυσικῆς ἡδύτητος ἐπλήρωσε τὰ πέριξ, καὶ μουσικῆς ὑπερκοσμίου φθόγγοι ἐναρμόνιοι ἀντήχησαν πανταχόθεν. Εἶχον ἀφιχθῇ εἰς τὰς περιχρύσους τοῦ οὐρανοῦ πύλας, ὅπισθεν τῶν ὁποίων αἰωνίᾳ ὑπάρχει γαλήνη, ἀληθὴς εὐτυχία εὑρίσκεται. Τελευταῖον βλέμμα ἀποχαιρετισμοῦ, πικρὰν ὑποκρύπτον ἔρριψαν πρὸς τὴν γῆν αἱ δύο ψυχαί, καὶ μειδίαμα ἀφάτου μακαριότητος ἔχουσαι ἐπὶ τῶν χειλέων εἰσῆλθον ἀκολουθοῦσαι τὰ δύο χρυσόπτερα χερουβεὶμ εἰς τὰς φωτοβόλους πύλας τοὐρανοῦ, αἵτινες ἐκλείσθησαν ἀθορύβως ὄπισθεν αὐτῶν.

Ἤδη οὐδὲν πλέον τῶν γηΐνων παθῶν καὶ κακιῶν εἶχον νὰ φοβηθῶσι.

Ξανθίππη Ι. Καλοστύπη.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομήτριαι αἱ καθυστεροῦσαι μέχρι σήμερον τὰς συνδρομάς των νὰ σπεύσουν *ἐπὶ τέλους* νὰ ἀποστείλουν αὐτάς. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὰς κ. ἀνταποκριτρίας ὡς καὶ πρὸς τοὺς κ. ἀνταποκριτάς μας νὰ ἐπισπεύσουν τὴν εἴσπραξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν καθυστερουμένων, διότι ἡ ἀταξία αὐτὴ τῶν εἰσπράξεων καταντᾷ ἀνυπόφορος

ΤΣΟΚΟΛΑΤΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Ἡ Παγκοσμίου φήμης τσοκολάτα Παυλίδου εἶναι τὸ λεπτότερον καὶ ἡδύτερον πρόγευμα, ἀνωτέρα ἀσυγκρίτως τοῦ καφὲ ὡς μὴ βλάπτουσα ποσῶς τὰ νεῦρα, ἀλλ' ἀπεναντίας δυναμόνουσα ταῦτα. Εἶνα ἡ δυναμωτικωτέρα καὶ θρεπτικωτέρα τροφὴ ὡς περιέχουσα ἐν μεγάλῃ ἀναλογίᾳ πάντα τὰ πρὸς θρέψιν ἀπαιτούμενα συστατικά.

Πωλεῖται ἀντὶ 5 δραχ. ἡ ὀκᾶ ἡ δὲ βανίλλιας δρ. 6.60 καὶ ἑκάστη ὀκὰ ἀρκεῖ διὰ τριάντα καὶ πλέον μεγάλα προγεύματα.

Ὄχι, ὅσον παράδοξον καὶ ἂν φανῇ τοῦτο, ἡ εὐτυχία τοῦ Ὑβ μὲ ἐτρόμαζε. Μύστης καὶ μελετητὴς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων εἶχον ἀντλήσει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀναλλοίωτος πάντοτε ἀπέβαινεν ὁ νόμος τῆς ἐναλλαγῆς τῆς εὐτυχίας μετὰ τῆς δυστυχίας, ἣν οἱ ἀρχαῖοι ἐπροσωποποίουν διὰ τοῦ μύθου τῆς Νεμέσεως. Πιστεύω ἀπολύτως εἰς τὴν ἰσότητα τῆς τύχης, καθ' ἣν πᾶσα χαρὰ φέρει ὡς ἀντιστάθισμα ἴσην λύπην. Ὅταν συναντῶ τινα, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ τύχη φαίνεται πολὺ γενναία, ἔχω διάθεσιν νὰ πράξω ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὸν διάσημον Πολυκράτην. Γνωρίζων τὴν ἱστορίαν τοῦ δακτυλίου τοῦ ριφθέντος εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τοῦ τυράννου τῆς Σάμου, καὶ ἐπανευρεθέντος ἐντὸς τῆς κοιλίας τοῦ ἰχθύος, διέρρηξε πᾶσαν μετ' αὐτοῦ φιλίαν «μὴ θέλων, λέγει ὁ Ἡρόδοτος, νὰ συνδέσῃ τὴν ζωήν του πρὸς τὴν ζωὴν ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον τοιαύτη ἐπιμονὴ τῆς τύχης κατεδίκαζεν εἰς τρομερὰς καταστροφάς. Ὁσάκις ἐσκεπτόμην τὸν Κλουέ, ἡ παροιμία αὕτη κατελάμβανε τὸν νοῦν μου. Ἐπερίμενα, ὄχι ἄνευ ἀγωνίας τὴν τροπήν, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ἡ τύχη, ἵνα πλήξῃ τὸν καλλιτέχνην αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἐθαύμαζα, ὁμολογῶ, περισσότερον παρ' ὅσον ἠγάπων. Ὅ,τι ἀληθῶς διακρίνω εἰς τὸν τρόπον τοῦ Κλουὲ εἶναι ἓν εἶδος εἰδωλολατρείας εὐτυχοῦς καὶ εὐκόλου ὡς ἡ ὕπαρξίς του ἀπὸ τὴν ὁποίαν λείπει ἀληθῶς τὸ «γάλα τῆς ἀνθρωπίνης στοργῆς» περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ ποιητής. Τὸ ἰδεῶδες του διερμηνεύει χαρὰν ὑγείας καὶ ζωῆς, λατρείαν ἐλευθέρας φύσεως. Ἤθελέ τις πιστεύσει, ὅτι ὁ νέος οὗτος ἀνήρ, ὅστις ἔζησε καὶ ζῇ πάντοτε εἰς πλαίσιον πολυτελές, μεταξὺ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης, δὲν ὑπωπτεύθη κἂν ποτε τὴν ἀνθρωπίνην δυστυχίαν. Ποσάκις ὅταν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ἐνδεδυμένος μὲ βελούδινον ἔνδυμα μοὶ ἐξέθετεν ὡς ἐν μέθῃ τὰ κάλλη τῶν σπανίων καλλιτεχνημάτων τοῦ μουσείου του, ποσάκις δὲν ᾐσθανόμην ὅτι ἔλειπεν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἓν αἴσθημα, ὡς τὸ τῆς λύπης, τοῦ παθητικοῦ πόνου καὶ τῶν δακρύων καὶ ὅτι εἶχεν μόνον ἰδέαν σχημάτων χαριτωμένων, ὑφασμάτων πλουσίων καὶ μεγαλοπρεπῶν, λεπτοτεχνημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων θαυμασίων.

Ὅταν ἐνίοτε συνεζητούσαμεν περὶ λύπης ὁ Ὑβ ἀποφθεγματικώτατα ἔλεγεν. Ὅλα αὐτὰ καὶ ὁ πόνος ὑπάγονται εἰς τὸν κύκλον τῶν φιλολογικῶν σας ἀναλύσεων, ὑμῶν τῶν συγγραφέων, οἱ ὁποῖοι, ἀμφιβάλλω, καὶ ἂν τὰ αἰσθάνεσθέ ποτε. Δι' ἡμᾶς τοὺς καλλιτέχνας κύκλος μελέτης καὶ δράσεως εἶναι τὸ Κάλλος, καὶ πᾶν ἐν γένει ὅπερ τέρπει τὸ πνεῦμα καὶ θωπεύει τὰς αἰσθήσεις.

— Ὁ Χριστὸς δὲν ἐσταυρώθη δι' ἐσέ, τῷ ἔλεγον ἀστειζόμενος.

— Ὑποθέτω, ὄχι ἀπήντα ἐκεῖνος μὲ σοβαρὰν φωνήν. Καὶ ἡ αὐτοπεποίθησίς του αὐτὴ ἦτον τόσον φυσική. Ἄλλως τε ἡ λατρεία πρὸς τὴν τέχνην τὴν ἐδικαιολόγει πληρέστατα. . . . . .

II

Ἰδοὺ τέσσαρα ἔτη, ἀφότου ὁ εὐτυχὴς αὐτὸς ἄνθρωπος ἀπελάμβανεν ὑπερτάτην εὐτυχίαν. Ἡ σύζυγός του θὰ ἐγίνετο ἐντὸς ὀλίγου μήτηρ. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ γάμου του μοὶ εἶχεν ἐπαναλάβει πολλάκις, ὅτι ἦτο εὐτυχής, μὴ ἔχων τέκνα. Ἐφοβεῖτο τὰς παραμορφώσεις τῆς μητρότητος διὰ τὸ θαυμάσιον πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἀπετέλει τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ οἴκου του.

(Ἀκολουθεῖ)